

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ВІДБОРУ ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ З ДИСЦИПЛІНИ «ІНОЗЕМНА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ»

Дольнікова Л.В., Цубов Л.В.

Національний університет «Львівська політехніка»

Сучасний ринок праці вимагає від випускника вищого навчального закладу не тільки високих і чітко окреслених роботодавцем компетенцій, але й належного володіння іноземною мовою.

Якщо фахові компетенції формують багато викладачів, що забезпечують викладання дисциплін циклу професійно-практичної підготовки, то формування знань і вмінь з іноземної мови – це робота викладачів іноземної мови на першому і другому курсах під час вивчення дисципліни "Іноземна мова за професійним спрямуванням" загальним обсягом 9 кредитів – технічні спеціальності, 12 кредитів – соціально-економічні.

Саме в цей час маємо сформувати професійну лексику майбутнього фаху, розуміння і складання ділових паперів іноземною мовою, володіння лексичним мінімумом на загально-культурну та побутову тематику, аудіювання та спілкування іноземною мовою.

Аналіз загальних підходів у вищих навчальних закладах економічного і технічного профілів до формування ключових знань і вмінь з іноземної мови показує, що в ряді програм домінують повторення розмовних тем за програмою середньої школи, нерідко спостерігається перевантаження програми граматичним матеріалом і необґрунтоване ігнорування завданнями на аудіювання, практично відсутня інтеграція на фахові знання, студенти мають неналежно сформовані уміння вести діалоги на побутові та професійні теми.

Метою нашого дослідження є намагання узагальнити власний досвід щодо змістового наповнення навчальних програм та узагальнити методологічні підходи до дидактичного забезпечення навчального процесу з урахуванням мети і завдань курсу. "Іноземна мова за професійним спрямуванням".

Багато дослідників, зокрема, В'юшкіна О.Г., Долматовська О.Ю., Літасва А.П., Борисова В.О. [1] відзначають, що курс іноземної мови за навчальним планом вивчається перед дисциплінами циклу професійно-практичної підготовки, тому при відборі змістового наповнення дисципліни "Іноземна мова за професійним спрямуванням" текстами для читання та перекладу з інформацією, орієнтованою на фахові дисципліни, можна формувати фахові знання на пропедевтичному рівні.

Під час вивчення іноземної мови студентами економічних спеціальностей доцільно, на нашу думку, включити у зміст програми тексти з історії банків, біографії вчених-економістів, авторів законів та теорій, які формували історію економічної думки тощо. На другому курсі доцільно, на нашу думку, розробити завдання щодо складання анотацій англійською мовою до наукових статей українською мовою, які відображають особливості функціонування та закономірності розвитку ринку, змін у законодавчу базу тощо. Для студентів напряму "Комп'ютерні науки" рекомендовано тексти для читання з історії комп'ютерної техніки, впровадження теоретичних розробок у практику, досягнення сучасних комп'ютерних технологій. На думку Ігнат'єва С.В. у вищих навчальних закладах економічного і технічного профілів вивчення іноземної мови повинно бути засобом формування елементів професійного знань і загальної освіченості студентів [2]. Тому професійне спрямування курсу сприяє інтеграційному підходу формування системних знань з іноземної мови та професійних дисциплін. При такому підході іноземна мова професійного спрямування стане інструментом для практичного використання іноземної мови у майбутній професійній діяльності, що відповідає теорії професійно-орієнтованого вивчення іноземної мови [2]. З іншого боку необхідно зазначити, що вивчення іноземної мови є частиною загальної культури, засобом формування і розвитку професійних умінь.

На основі проведених нами досліджень і спостережень можемо зробити наступні висновки:

1. Для ефективного і якісного засвоєння іноземної мови необхідно проводити відбір змісту навчального матеріалу на основі професійно-орієнтованого та особистісно-орієнтованого принципів навчання.

2. Методологічні науково-обгрунтовані підходи до відбору змісту навчального матеріалу з дисципліни "Іноземна мова професійного спрямування" будуть сприяти формуванню фахових компетенцій та розвитку гармонійної конкурентоспроможної особистості.

3. Для реалізації вищевказаних підходів необхідно розробити фонетичний, лексичний, граматичний, орфографічний дидактичний матеріал та методичний супровід до нього, використання інтерактивних методів навчання та комп'ютерних програм, ресурсів Інтернету тощо.

1. *Борисова А.О. Застосування аудіовізуального методу навчання іншомовного спонтанного мовлення у світлі можливостей новітніх інформаційних технологій [Текст] / А.О. Борисова, В.О. Архіпова, О.В. Діордященко // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг: зб. наук. пр. : у 2 ч. / Харк. держ. ун-т харчування та торгівлі ; [редкол. : О.І. Черевко (відпов. ред) та ін.]. – Харків, 2008.*

– Вип. 2 (8), ч.2. – С.337-3454. 2. *Игнатъев С.В. // Научные основы процесса профессионального обучения. - Сб. науч. трудов. – С.-П. - 2009. – С. 17-26.*

ДЕЯКІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ СИСТЕМНИХ ЗНАНЬ ПІД ЧАС ПЛАНУВАННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Дольнікова Л.В.

Національний університет "Львівська політехніка"

Якість навчання, рівень засвоєння знань та сформованих умінь в однаковій мірі залежить від форм і методів реалізації навчального плану, практичної підготовки, самостійної та науково-дослідної роботи студента. Питання ролі і місця кожної із зазначених складових детально розглянуті вченими, зроблено науковий аналіз організації навчального процесу з урахуванням цих чинників при підготовці фахівців різних напрямів і освітньо-кваліфікаційних рівнів для формування професійної компетенції фахівця.

Метою нашого дослідження є намагання проаналізувати та узагальнити власні підходи до планування та організації самостійної роботи студентів.

На нашу думку, під час організації самостійної роботи (далі СР) необхідно враховувати готовність студентів до засвоєння навчального матеріалу самостійно, що пов'язано з місцем дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки фахівця, курсом навчання та індивідуальними особистісними властивостями студента. Аналіз різних підходів до трактування готовності студента до самостійної роботи дає підстави нам підтримати думку Кондрашової Л.В., яка включає такі компоненти у структуру готовності студента до СР: цільовий, змістовий, мотиваційно-вольовий, пізнавально-операційний, психофізіологічний та оцінюючий компонент [3, С.10].

Зупинимось детальніше на поясненні і розумінні нами цих компонентів самостійної роботи, які забезпечують, на нашу думку, готовність студентів до самостійного опрацювання навчальної інформації і формують інформаційну культуру студента економічних спеціальностей: